

15.1.2020

Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö 20.11.2019, VN/9020/2019

Valtiovarainministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esityksestä, jolla muutettaisiin sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia (917/2014) ja eräitä siihen liittyviä lakeja. Ehdotuksella pantaisiin täytäntöön sähköistä viestintää koskeva teledirektiivi (1972/ 2018 EU) ja audiovisuaalisia mediapalveluita koskeva AVMS-direktiivi (1808/ 2018 EU). Lisäksi esityksessä ehdotetaan yksittäisiä kansallisista tarpeista lähteviä muutoksia. Valtiovarainministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa.

1 Käyttöoikeuden luovutukseen liittyvän velvollisuuden asettaminen

Sähköisen viestinnän palveluista annettuun lakiin (SVPL) ehdotetaan lisättäväksi uusi 55 a §, johon kerättäisiin muun kuin huomattavan markkinavoiman perusteella asetettavat käyttöoikeuden luovutukseen liittyvät velvollisuudet. Voimassaoleva käyttöoikeuksien luovutukseen liittyvien velvollisuuksien asettamista koskeva lain 57 § ehdotetaan kumottavaksi.

Liikenne- ja viestintävirasto voisi ehdotetun SVPL:n 55 a §:n 1 momentin mukaan 55 §:n mukaisella päätöksellä asettaa teleyritykselle ja muille ”johtojen ja kaapeleiden omistajille yritykselle” velvollisuuden luovuttaa käyttöoikeus johtoihin ja kaapeleihin sekä niiden liitännäistoimintoihin rakennuksissa tai Liikenne- ja viestintäviraston määrittelemään ensimmäiseen rakennuksen ulkopuolella sijaitsevaan keskittimeen tai jakelupisteeseen saakka, jos johtojen ja kaapeleiden toisintaminen olisi taloudellisesti tehotonta tai fyysisesti mahdotonta.

Ehdotetun 55 a §:n 3 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta asettaa käyttöoikeusvelvollisuus ensimmäistä keskitintä tai jakelupistettä pidemmällekin tietyin edellytyksin. Lisäksi 55 a §:ssä säädettäisiin asetettavista liitännäisvelvoitteista sekä poikkeuksista velvoitteen asettamismahdollisuuteen.

Valtiovarainministeriö toteaa, että ehdotettu 55 a § näyttäisi ulottuvan voimassa olevaa 57 §:ää laajemmin myös muihin johtoja ja kaapeleita omistaviin tahoihin kuin teleyrityksiin. Säännöksen perusteluissa velvoittamista on tarkasteltu lähinnä taloyhtiöiden omistamien kiinteistöjen ja rakennusten sisäisten viestintäverkkojen käyttöoikeuden luovuttamisen näkökulmasta ja siten nähty tarpeelliseksi säätää mahdollisuudesta asettaa käyttöoikeuden luovutusvelvollisuus myös muille kuin teleyrityksille. Säännöksen hyvin yleisen muotoilun vuoksi sen voidaan kuitenkin ajatella soveltuvan myös hyvin laajasti

muihinkin toimijoihin ja muihinkin tilanteisiin – ja siten myös esimerkiksi julkisen hallinnon turvallisuusverkko toiminnasta annetussa laissa (10/2015, *turvallisuusverkkolaki*) tarkoitettuihin palvelutuottajiin johtojen ja kaapeleiden omistajina. Turvallisuusverkon lisäksi on myös muita viranomaisten omistamia/hallinnoimia tietoliikenneverkkoja, joiden osalta velvoitteen asettamismahdollisuus ei ole tarkoituksenmukainen.

Säännöstä tulisi täsmentää siten, että siitä kävisi selkeämmin ilmi, keille käyttöoikeuden luovutusvelvollisuus voitaisiin asettaa, minkä tavoitteen saavuttamiseksi ja millä edellytyksillä. Säännöksen perusteella ei tulisi voida olla mahdollista asettaa johtojen ja kaapeleiden käyttöoikeuden luovutusvelvollisuutta turvallisuusverkkolain mukaisille palvelutuottajille.

Lisäksi ehdotetussa 55 a §:ssä käytettyjä ilmaisuja on syytä tarkistaa muiltakin osin – esimerkkinä seuraavat kohdat:

- pykälän 1 momentin mukaan luovutusvelvollisuus voitaisiin asettaa *”teleyritykselle ja muille johtojen ja kaapeleiden omistajille yritykselle”*
- pykälän 3 momentissa käytetään termiä *”käyttöoikeusvelvollisuus”*, vaikka kyse on ilmeisesti käyttöoikeuden luovutusvelvollisuuden sisällöstä.

2 Esityksen vaikutukset

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että lakiehdotuksilla on vaikutuksia Liikenne- ja viestintäviraston mukaan lukien Kyberturvallisuuskeskuksen tehtäviin. Ennen esityksen antamista uusista tehtävistä aiheutuvat mahdolliset kustannukset tulisi arvioida nykyistä selkeämmin ja todeta miten ne voidaan kattaa kehysten puitteissa (esim. mahdollisuuksien mukaan kattaa käyttäjämaksuin sekä olemassa olevia resursseja uudelleen kohdentamalla). Erityisesti Liikenne- ja viestintäviraston ja sen alaisen Kyberturvallisuuskeskuksen tehtävämuutosten osalta määrärahojen uudelleenallokointi tulisi huomioida mahdollisten lisäkustannusten kattamiseksi. Myös Hätäkeskuslaitosta koskevat mahdolliset tarpeet tulisi kirjata tarkemmin esitykseen sekä lisäksi todeta, miten mahdolliset lisätarpeet voidaan kattaa kehysten puitteissa.

Internetyhteyspalvelua koskevan yleispalveluvelvollisuuden osalta mahdollisen (valtioneuvoston asetuksella säädettävän) tarkoituksenmukaisen internetyhteyden vähimmäisnopeuden parantamisen 2 megabitistä 5 megabittiin ennakoitua aiheuttavan n. 10 milj. euron kustannukset teleyrityksille. SVPL:n mukaan yleispalveluyritys voisi hakea korvausta valtion varoista yleispalvelun toteuttamisesta aiheutuvista kustannuksista tietyin ehdoin. Ennen esityksen antamista tulisi tarkemmin arvioida, millainen kustannus tarkoituksenmukaisen internetyhteyden vähimmäisnopeuden parantamisesta voisi koitua valtiolle ja miten se olisi tarkoitus kattaa.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Lainsäädäntöneuvos

Eeva Lantto

Tiedoksi VM/JulkICT-osasto
VM/Budjettiosasto (Kati Jussila ja Sami Yläoutinen)